

Pestele - in heraldica

Cuvantul "simbol" provine din geacescul "ἵψιλον ἄλφα ἔγκλημα" ("ἵψιλον ἄλφα" care inseamna "impreuna" si "ἔγκλημα" ce are sensul aproximativ de "punere impreuna"). Se spune ca in Grecia Antica, prietenii, cunostiintele, isi imparteau monede, pentru a se putea recunoaste dupa o despartire mai lunga (fiecare pastrand $\frac{1}{2}$). Un mesager al unei persoane "x", pentru a-si pune a duce munca la bun sfarsit trebuia sa uneasca moneda primita cu cea a persoanei caruia ii transmitea mesajul - semn ca intra-adevar persoana "x" l-a insarcinat sa duca acel mesaj si nu este un impostor.

Prima data cuvantul "ἵψιλον ἄλφα ἔγκλημα" (simbol) a fost utilizat in textele Homerice.

In orice societate semnul reprezinta o necesitate a individului - in calitatea sa de "zoon politikon"- de a intelege sensul, a prelucra sensul, a impartasi sensul. Orice comunicare are la baza un sistem elaborat de semne care faciliteaza intelegerea unor domenii de catre un anumit grup de indivizi. Ce s-ar intampla daca ne-am trezi intr-o zi, ca binecunoscutul domn Sigma, personajul lui Umberto Eco, din "Semnul", turistul italian la Paris, intr-un oras complet nesemaforizat, fara semne de circulatie, fara cruci pe biserici etc.? Natura simbolului si procesul simbolizarii sunt adac intiparite in sistemul nervos uman, viata, cunoasterea, fiind imposibile fara existenta semnului.

Un simbol poate fi un obiect material, palpabil a carui semnificatie sau origine este relationata (prin covnersie) cu ceea ce reprezinta, prin urmare crucea, este principalul simbol al crestinismului, iar sceptru, simbolul traditional al puterii regale.

Un simbol poate si o imagine (spre exemplu o icoana), un detaliu de imagine sau pur si simplu pata de culoare: de exemplu aura abla, luminoasa este conventional folosita ca simbol al sacralitatii, iar culoarea rosu a fost adesea folosita ca simbol al miscarilor socialiste, in special a comunismului.

Foarte des, un simbol este tiparit ca un semn, tinand locul oricarui lucru mai putin unui sunet (si ma gandesc aici la simbolurile matematice la € sau $+$). Bineinteles ca simbolurile pot fi si entitati imateriale, ca sunetele, cuvintele sau gesturile. Fiecare cuvnt in vorbirea curenta este un simbol al unui concept sau a unei relatii intre concepte.

-A. Semnificatii-

Pestele simbolul elementului Apa, in care vietuieste. Imaginea lui era sculptata la baza monumentelor Khmerek, spre a arata ca acestea se scufundau in apele de jos; in lumea sub-pamanteană. Poate de aceea s-a spus ca pestele este confuz ca apa, si poate necurat. Asa spune Sfantul Martin care remarca la peste nediferentierea capului si trunchiului. Totusi, Leviticul, desi nu accepta ca pestele sa fie adus ca jertfa, accepta ca el sa fie mancat, spre deosebire de alte animale acvatic.

Simbol acvatic, pestele este calarit de Varuna si este asociat cu nasterea si restaurarea ciclica. Manifestarea se produce la suprafata apelor.

Pestele este un simbol arhetipal cu numeroase asemanari si interferente cu sarpele mito-poetic. In cadrul modelului tripartit al lumii constituie un clasificator mitologic si indica lumea de jos,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

adancurile stihiei acvatice. Are un substrat sexual pronuntat, insa vadite semne ale ambivalentei: apare atat ca simbol matricial feminin cat si ca simbol falic. In prima sa ipostaza il aflam in imaginea monstrului marin care inghite si regurgiteaza, iar in cel de-al doilea este prezent in basmele unde eroinele raman gravide mancand un peste sau numai un os de peste.

In planul symbolismului cosmic se asociaza cu apa, dar si cu soarele sau luna.

Mreana alba in legendele romanesti conoteaza cu soarele sau cu luna.

In multe mitologii apare ca animal primordial. "Ichtyos" a fost fiul cel mai iubit al zeului Babilonian Atargatis, si a fost cunoscut in alte sisteme mitice cu numele Tirgata, Afrodita, Pelagia sau Delfinul. O alta legenda veche tot din Babilon vorbeste despre un peste mitic, Oannes, este cel care a dat oamenilor toate comortile.

In mitologia indiana pestele (matsya) este unul dintre avatarurile lui Vishnu, care-l salveaza de la potop pe Manu, legiuitorul ciclului actual; tot el ii inmaneaza apoi Vedele, adica in dezvaluie intreaga stiinta sacra.

In China, pestele este simbolul norocului, in combinatie cu cocorul (simbolul longevitatii).

In Egiptul Antic, o reprezentare a pestelui apare impreuna cu Osiris si a fost interpretat ca fiind simbolul feritatiei lui Isis. In alte culte, pestele simboliza reincarnarea sau forta de viata.

Simbolistica pestelui s-a extins si asupra crestinismului cu o serie de aplicatii specifice.

In cretinismul timpuriu pestele era un semn ca ai aderat la convingerile crestine. Exista o legenda conform careia un crestin a desenat un peste din profil, iar alti crestini, completand pestele cu un ochi in mijloc si-au demonstrat credinta. O explicatie ceva mai stiintifica a folosirii pestelui ca simbol in paleocretinism ar fi pilda care apare in biblie (in evangheliile dupa Luca, Matei si Ioan) conform careia Iisus a transformat doi pesti in hrana pentru peste 5000 de persoane. O alta interpretare pleaca de la cuvintele lui Iisus: "Veniti dupa mine si va voi face pescari de oameni", si atunci s-a facut asocierea intre crestin si peste. Folosirea acestui simbol in paleocretinism ar putea avea insa si o explicatie foarte simpla: apropierea semantica in ebraica dintre cuvantul "peste" si Iisus; sau ideograma, fiecare dintre literele sale fiind luata din initiala cate unui cuvint din sintagma Iesus Christos Theou Yios Soter.

Pestele este unul dintre cele mai vechi simboluri ale crestinismului. Era reprezentat din profil si a fost cunoscut drept "pestele lui Iisus".

-B. Pestele heraldic-

In heraldica pestii se gaseau cel mai adesea cate incovoiate si cel mai adesea imperechiati.

Figurile heraldice incluse in steme trebuie sa fie clare, bine conurate pentru a nu da nastere la interpretari ambigue. Elementele heraldice folosite au forma unor caricaturi. La alcatuire se tine seama de faptul ca stema va fi redada uneori la mici dimensiuni si trebuie sa fie lizibila.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

-B.a. Steme ale localitatilor/judetelor-

Pentru fiecare judet in parte au fost alcatuite trei variante de stema. S-a orgaizat un concurs public, iar locatarii si-au ales singuri stema.

Stema judetului Tulcea: scut avand fond albastru, incarcat cu trei brauri de argint, peste care s-au plasat doi delfini de aur afrontati.

Stema judetului Dolj: scut taiat, in partea superioara, pe fond rosu, un leu rampat de aur tinand in labele superioare o spada de rgint, redat in profil spre stanga:pe partea inferioara un peste de azur inotand spre dreapta.

Stema orasului Tulcea:: scut taiat, in cartierul prim, pe albastru doi pesti de aur, plasati cu capul in jos, in cartierul secund pe braieondulate, argintii, o ancora neagra. Scutul este timbrat de o coroana murala, din argint, formata din 5 turnuri.

N.B. Stema oraselor: Valcov, Urziceni, Zastavna

-* Variante neaprobrate de steme care contin pesti-

- Judetul Satu Mare;

- Eforie

B.b Steme personale sau de familie

-Grigore IV Alexandru Ghica (1849 - 1856)-

Este singurul domnitor din spatiul Romanesc care isi include in stema pesonala pestele. Stema sa este de tip francez. Scutul cu capul de zimbru, pus in profil si insotit de steaua cu 6 raze; intre coarne are campul fara indicarea conventionala a culorii. Scutul fara coroana, este incadrat de doi delfini afrontati si se afla pe o mantie de purpura.

Aceasta stema a aparut pe un sigiliu din 1848, o diploma militara din 1851 si o diploma civila de rang din 1856.

-Familia Rallet-

Scut taiat, primul azur cu o galera de argint cu doua panze; de acelasi metal, iar deasupra fiecarui catarg este un steag rosu; galera plutind de la dextra pe valuri verzi.Al doilea camp, din argint are doi pesti in culoare naturala, pusi in fascie unul desupra celuiilalt.Primul cu capul la dextra celalalt cu capul la senestra.Coroana de boier.

-Familia Paladi-

Scut taiat; prima parte de azut cu un cerb alergand de la dextra in culori naturale; a doua de argint cu un peste, de culoare naturala inotand la dextra , pe valuri albastre.

!!! N.B. In stema de stat a Romaniei; in scut sunt incluse stemele vechilor provincii istorice a fost inclusa si stema Dobrogei care este formata din doi delfini

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

-C. Pestele in literatura-

- se valorifica diferite mituri care apar in constiinta populara referitoare la peste

-Iona - Marin Sorescu-

Valorifica mitul pestelui urias, Iona fiind inghitit in timp ce statea pe plaja sa admire marea de un peste urias.

-Lostrita - Vasile Voiculescu-

In nuvela Lostrita, V. Voiculescu povesteste o intaplare din viata unui pescar, Aliman. Acesta s-a indragostit de o lostrita pe care isi doreste cu orice pret sa o pescuiasca pentru reputatia sa in randul pescarilor. Dragostea pentru peste ii dispare cand in timpul unui potop, o salveaza de la inec pe Ileana, o fata despre ale carei origini nu se stie. Fata avea foarte multe in comun cu un peste. In ziua nuntii acesta se duce pentru ultima data la pescuit, vede lostrita mult dorita si incercand sa o prinda este inghitit de ape.

Pescarul Amin, V. Voiculescu

Pescarul Amin este un mare ocrotitor al traditiilor pescaresti, sufera foarte mult cand afla ca satenii vor sa sece lacul pentru a prinde morunul gigant. Se scufunda in lac pentru a prinde morunul, insa vraja din adancuri (simbolizata de morun) in face sa se confunde cu apa si il ucide.

D. Proverbe; expresii

- "Cat ai zice peste" = foarte repede
- "A tacea ca un peste" = a nu spune nimic
- "A se simti ca un peste in apa" = a se simti foarte bine
- "A se simti ca un peste pe uscat" = a se simti foarte rau
- "A fi cu borsul pe foc si cu pestele in iaz" = a se lauda inainte de izbanda
- "Cand o prinde mata peste" = niciodata
- "Asta-l alta mancare de peste" = altceva
- "A ramane in coada de peste" = a nu se lamuri situatia
- "Pestele se impute de la cap si se curata de la coada"

-E Adaptari ale simbolului-

- a) simbolul Alfa Romeo (produs de Fabrica Italiana de Automobile Torino)
- b) unul dintre cele 12 semne zodiacale; pestele (22 februarie - 23 martie)
- c) simbolul diferitelor firme care se ocupa cu produse ce contin peste sau au legatura cu pestele

Bibliografie:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

1. Michel Pastoureau, "O istorie simbolica a Evului Mediu occidental", Chisinau, ed Carter Istoric
2. Maria Dogaru, "Heraldica Romaniei", Bucuresti, editura Jif 1994
3. Dan Cernovodeanu "Evolutia armeriilor Tarilor Romane de la aparitia lor si pana in zilele noastre", Braila, editura Istros 2005
4. Anca Boiangiu "Curs special de heraldica", Bucuresti, 1981
5. Mihai Sturdza- Saucedu " Heraldica, tratat tehnic", Bucuresti, editura Stiintifica, 1974